

Daugavpils pilsētas pašvaldības komentāri par VARAM informatīvā ziņojuma

"Par sabiedriskai apspriešanai izvirzāmo administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli" projektu

Daugavpils pilsētas pašvaldība ir izskatījusi administratīvi teritoriālā iedalījuma modeļa projektu un sniedz savus komentārus.

Administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli tiek minēts, ka "Apvienojot republikas pilsētas ar apkārtnējiem novadiem, tas neietekmētu to nacionālās nozīmes attīstības centra statusu, kas šīm pilsētām noteikts Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030.gadam. Līdz ar netiktu ietekmēta arī noteiktas politikas veidošana attiecībā uz nacionālās nozīmes centriem." Taču joprojām paliek neskaidri jautājumi, uz kuriem, kā republikas pilsēta, vēlamies saņemt atbildi.

Šobrīd nav skaidrs, kādas būs tās atšķirības starp Rīgu, Jūrmalu, kas tiek izceltas administratīvajā iedalījumā, un pārējām tagadējām republikas pilsētām, kas tiks apvienotas ar novadiem. Nepieciešams skaidrojums, vai nacionālās nozīmes attīstības centra statuss saglabāsies gan Rīgai, Jūrmalai, gan arī citām 7 republikas pilsētām arī pēc apvienošanās, kā arī vai politikas veidošana, finansējuma piešķiršana utt. attiecībā uz šīm visām pilsētām būs vienāda.

Kopumā vēlamies, lai administratīvi teritoriālās reformas rezultātā tiktu saglabāts republikas pilsētas statuss, ja tā atbilst republikas pilsētu statusa kritērijiem par iedzīvotāju skaitu.

Viena no "Latvija 2030" noteiktajām ilgtermiņa prioritātēm ir telpiskās attīstības perspektīva, kas paredz stiprināt Latvijas un tās reģionu starptautisko konkurētspēju, tai skaitā palielinot Latvijas lielāko pilsētu starptautisko lomu. Daugavpils ir starptautiskas nozīmes centrs Austrumu pierobežā, kurā atrodas vairāki starptautiskas nozīmes kultūrvēsturiskie objekti, kā arī pilsētā tiek īstenoti vairāki starptautiskie projekti. Pašvaldība nevēlas zaudēt republikas nozīmes pilsētas statusu, kā arī nevēlas mazināt savu lomu starptautiskās konkurētspējas kontekstā, ko var būtiski ietekmēt tieši administratīvi teritoriālās reformas īstenošana, kad Daugavpils iegūs novada pilsētas statusu, kaut arī tās priekšrocības ir acīmredzami spēcīgas un nozīmīgas.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam ir noteikts, ka telpiskās perspektīvas ietvaros kā prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens ir policentriska attīstība, jo pilsētas ir nozīmīgs valsts attīstības virzītājspēks. Lai panāktu policentrisku valsts attīstību, nepieciešams stiprināt katrai pilsētai piemītošās unikālās priekšrocības. Daugavpils ir otrā lielākā Latvijas pilsēta, svarīgs ekonomiskais centrs Latgalē, ar izdevīgu ģeogrāfisko stāvokli, kas arī ir pilsētas priekšrocības, kas padara Daugavpili par visa Latgales reģiona virzītājspēku. Lielo pilsētu vadošā loma sekmē valsts policentrisku attīstību. Attīstoties lielajām pilsētām, pārējās reģiona pilsētas arī attīstās, balstoties uz abpusēju sadarbību. Apvienojot lielās pilsētas ar novadiem, var tikt zaudēta iespēja policentriski attīstīties, pirmkārt jau tāpēc, ka, apvienojoties un zaudējot statusu, var mazināties pilsētu loma un iespējas piesaistīt arī Eiropas Savienības un ārvalstu finanšu instrumentu finansējumu, otrkārt, pastāv risks, ka katrs šī brīža novads un katra pilsēta izcels tieši savas konkrētās priekšrocības un centīsies noturēt tās iepriekšējā līmenī, kā arī uzlabot, nevērtējot iespējas attīstīt jaunizveidoto novadu kopskatā, pilnvērtīgi sadarbojoties.